

Op 10 juli jongstleden presenteerde het Klimaatberaad het voorstel voor de hoofdlijnen van het Klimaatakkoord. Enkele weken eerder bereikten zeven politieke partijen overeenstemming over een Klimaatwet. Voor zover klimaatverandering daarmee nog niet op het netvlies stond, hebben de extreme hitte en droogte afgelopen zomer aan iedereen wel duidelijk gemaakt dat de gevolgen van klimaatverandering ingrijpend kunnen zijn.

Ook voor de drinkwatersector is klimaatverandering een steeds belangrijker thema. Dan gaat het om de gevolgen van die verandering zelf, maar ook om (de consequenties van) maatregelen om deze te beheersen. En zeker ook om ingrepen die nodig zijn om goed in te spelen op de gevolgen van klimaatverandering, de zogenoemde klimaatadaptatie.

Deze speciale uitgave van de Waterspiegel schetst in vogelvlucht wat deze ontwikkelingen kunnen gaan betekenen voor het dagelijkse werk van de drinkwatersector, het produceren van veilig, gezond, betaalbaar en lekker drinkwater, 24 uur per dag, 7 dagen per week. Naast algemene introducties over klimaatverandering en de specifieke gevolgen – ook internationaal – voor de watersector gebeurt dat aan de hand van een reeks praktijkvoorbeelden bij de drinkwaterbedrijven.

Zoals gebruikelijk bij drinkwater begint het verhaal aan de bron: het oppervlakte- en grondwater waar drinkwater van wordt gemaakt. Een stijgende zeespiegel en grotere fluctuaties in de afvoer van de grote rivieren zullen de beschikbaarheid van schoon zoet water gaan beïnvloeden. Zo moeten we niet

alleen het hoofd bieden aan meer verzilting, maar bij lage rivierafvoeren kunnen ook concentraties van verontreinigingen en de temperatuur van het rivierwater toenemen. Beschikbaarheid van voldoende zoet water van goede kwaliteit is daarom terecht een belangrijk vraagstuk in het Deltaprogramma Zoetwater. Ook van belang is de afspraak om Aanvullende Strategische Voorraden (ASV's) grondwater bestemd voor drinkwaterproductie te zoeken en te beschermen.

De sleutel tot het beheersen en beperken van de klimaatverandering is de transitie naar hernieuwbare energie. Drinkwaterbedrijven leveren daar al een bijdrage aan door uitsluitend duurzame energie te gebruiken. Maar mogelijk zouden ze door gebruikmaking van aquathermie in de toekomst ook koude of warmte kunnen produceren. Onomstreden is dat geothermie een belangrijke rol moet gaan spelen. Voor de drinkwatersector is dan essentieel dat deze nieuwe vorm van mijnbouw goed wordt gescheiden van de kostbare voorraden grondwater die nodig zijn voor de drinkwatervoorziening.

Bij klimaatadaptatie gaat het om het inspelen op de grotere kans op wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen. Drinkwaterbedrijven kunnen te maken krijgen met 'hotspots': knelpunten in de temperatuur van het drinkwater door opwarming van leidingen in de bodem. Deze moeten worden meegenomen in de stresstesten door gemeenten, die zijn afgesproken in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Ook het in de toekomst meer afkoppelen (van het riool) en benutten van regenwater kan gevolgen hebben voor de drinkwatersector. Denk aan de gevolgen voor de (variaties in de) vraag naar drinkwater, maar ook aan vormen van decentrale zuivering.

Deze lijst van thema's is ongetwijfeld uit te breiden, maar de genoemde voorbeelden hebben gemeen dat ze in deze Waterspiegel aan de orde komen. Vaak in de vorm van concrete activiteiten of projecten bij de drinkwaterbedrijven. Ze illustreren dat de sector volop bezig is in te spelen op de uitdagingen van de klimaatverandering.

Ik wens u veel leesplezier.

Hans de Groene, directeur Vewin